PĚT POMOCNÍKŮ(smysly)

Smysly

Člověk, ten má smyslů pět,
znám je všechny nazpaměť.
Kde jsou oči, tam je **ZRAK,**
po prstech nám skáče **HMAT.**
SLUCH nám sedí na uších,
do nosu nám vlezl **ČICH**.
A **CHUŤ** v ústech na jazýčku
spinká si tu na krajíčku.

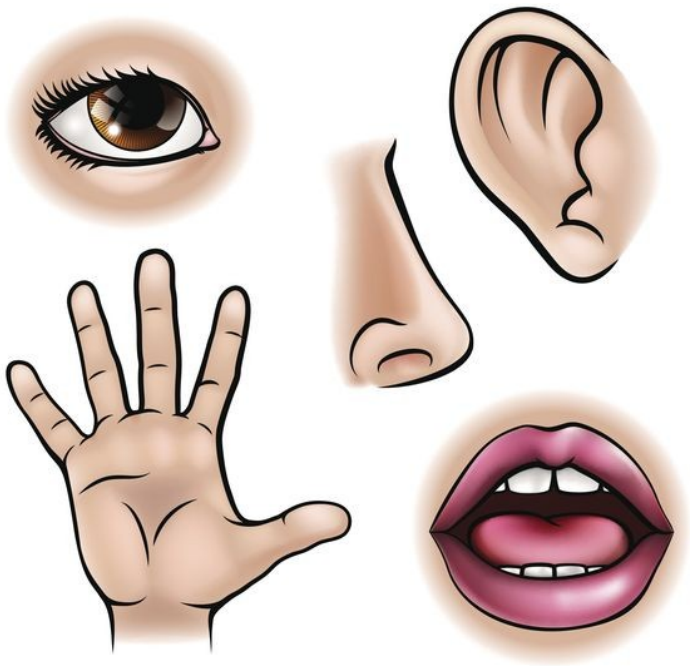

Naše smysly

O okolním světě se dozvídáme pomocí smyslů. Máme pět hlavních smyslů, díky kterým se dozvídáme, co se okolo nás děje. Tyto smysly se nacházejí v různých částech našeho těla: **v očích - zrak, uších - sluch, kůži - hmat, na jazyku – chuť a v nose -čich.**

- **díky zraku vidíme, co se okolo nás děje**

- **ucho zpracovává zvuky, které slyšíme**

- **hmatem zase zjistíme, jaké jsou věci na dotek**

- **chuťové pohárky na našem jazyku nám řeknou, jakou má jídlo chuť – sladkou, slanou, hořkou, kyselou**

- **čichem v nose vnímáme vůně a pachy**

Pohádka o vzácném pokladu

V jednom malém království žila tuze krásná princezna Terezka. Měla oči modré jako nebe, ale ty se stále jen mračily. Rty měla červené jako jahůdky, ale neuměly se smát. Když ji královský kuchař připravil večeři, ani neochutnala. Když jí tatínek král přinesl kytici růží, ani nepřivoněla. A když se u ní schoulilo koťátko, ani ho nepohladila. Byla tuze mrzutá a zlá.

Toto její chování se líbilo strašlivému čarodějovi. Byl také zlý a protivný. Proto se rozhodl, že tato princezna se stane jeho ženou. Náramně se k sobě hodili. A tak ji jednoho slunečného dne odnesl do svého černého království.

Tatínek král byl velmi nešťastný a slíbil princeznu za ženu tomu, kdo ji od zlého čaroděje vysvobodí. Přihlásili se dva bratři. Starší Eduard, který miloval sebe a své bohatství. Mladší Ondra, který byl naopak milý a skromný chlapec.

Netrvalo dlouho a mládenci čarodějovo doupě nalezli. Čaroděj svolil, že princeznu mládencům vydá, když mu přinesou pět vzácných darů. „Mám kocoura a ten pozná nejhodnotnější věc. Pokud ten dar bude vzácný, kocour to pozná a zamňouká, “ řekl čaroděj. Nejprve přistoupil ke kocourovi se svými dary Eduard. Přinesl – zlato, perly, šperky, porcelánové misky a drahé šaty. Ale kocour
nic. Ani se nezašklebil. Čaroděj to nechápal, dary se mu velice líbily. Poté přistoupil ke kocourovi Ondra s prázdnýma rukama a povídá: „ Mezi nejvzácnější dary patří hmat. Pohladím si svého psa a poznám, že má hebkou srst. Projdu se bos po trávě a cítím, že je jemná, projdu se po kamenech a poznám, že jsou ostré.“ Kocour zamňoukal. „Další vzácné dary jsou zrak a čich. Díky nim můžu vidět barevnost lučního kvítí a cítit jeho krásnou vůni,“ pokračuje Ondra. Kocour zamňoukal dvakrát. „Dalším vzácným darem je sluch. Jen díky němu slyším mámin zpěv, smích dětí či šustění listí ve větru,“ povídá Ondra a kocour souhlasně zamňoukal. „A v neposlední řadě k těm vzácným darům patří chuť. Díky ní vím, jak chutnají babiččiny buchty, jahody nebo rajčata,“ dodal Ondra. Kocour zamňoukal popáté a naposledy.

Čaroděje to neskutečně rozzlobilo. Nemohl uvěřit svým uším. „Vždyť to všechno mám i já!!!“ křičel čaroděj. „To ano, ty ale nemáš srdce!“ Pověděl chlapec. Při těchto slovech se čaroděj začal zmenšovat a zmenšovat, až zmizel úplně. Princezna byla osvobozená. A první co, tak se usmála a poté pohladila chytrého kocoura. Cestou domů si přivoněla ke kytičkám, zaposlouchala se do zpěvu ptáků a doma ochutnala všechny dobroty, které ji kuchař přichystal. Na nikoho se již nemračila a všichni ji měli moc rádi.

- **Kdo unesl princeznu a proč?**
- **Co museli mládenci splnit, aby princeznu osvobodili?**
- **Který z mládenců přinesl vzácnější dary a které to byly?**
- **Co se stalo s čarodějem?**
- **Jak to dopadlo s princeznou?**

Obrázek k vytisknutí: Spoj čárou obrázky, které k sobě patří a zkus tvořit jednoduché věty

např.:

- Ušima slyším budík.
- Očima se dívám na televizi

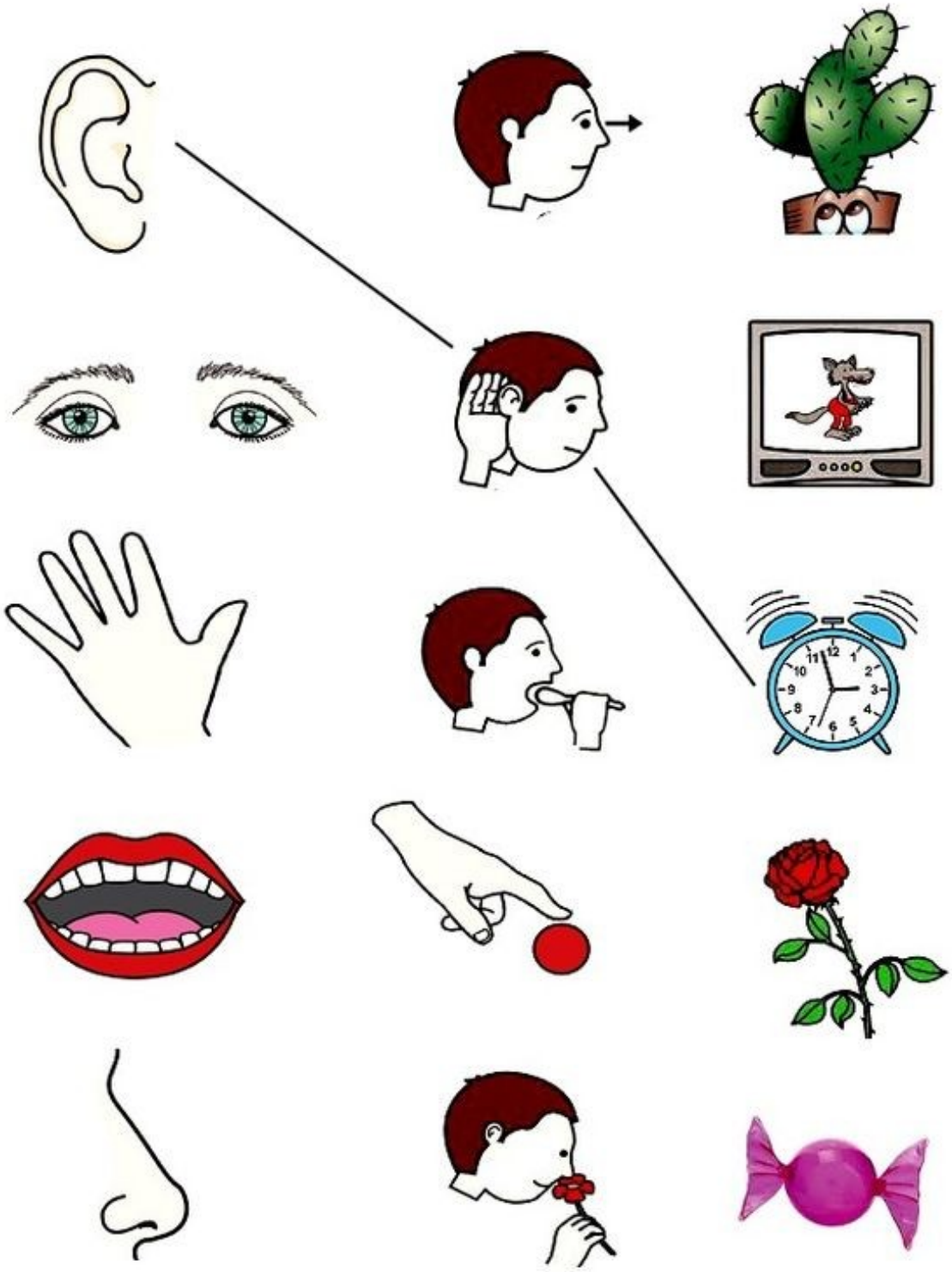

ZRAK

- Zrak je jedním z nejužitečnějších smyslů, který máme a musíme si ho pečlivě chránit.
- Zrak, to jsou oči. Víš, jako barvu mají tvé oči?
- Ten, kdo má problémy se zrakem, nosí brýle a ty mu pomáhají lépe vidět.
- Jsou lidé, kteří nevidí vůbec nic. Říká se, že jsou slepí nebo nevidomí. Na ulici je poznáme tak, že mají bílou slepeckou hůlku, nebo vodícího psa. Zkuste si zavřít oči? Co vidíte?

Poproste maminku o vatové tyčinky (pokud nemáte, postačí sirky či párátka) a zkuste z nich složit stejné obrazce, jako jsou na obrázcích níže.

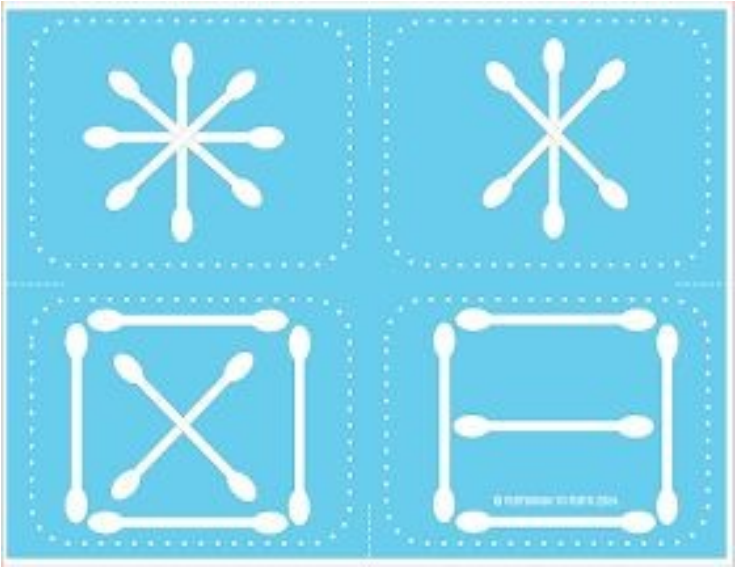

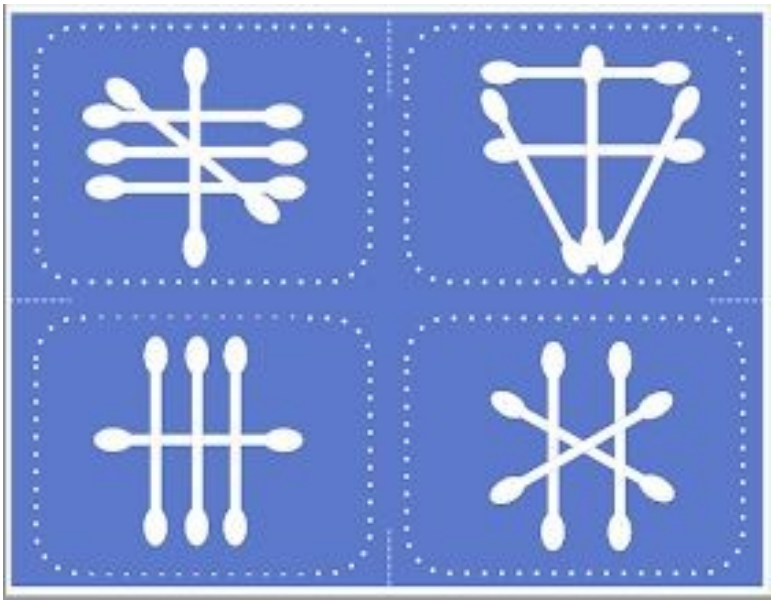

Zahrajme si na pana doktora či paní doktorku

Pojmenovávaly jste někdy obrázky, které vám paní doktorka ukazovala na tabuli? Třeba podobné, jako máme zde? Určitě ano. To si chtěla zkontrolovat, jak dobrý a ostrý zrak máte. Zkuste si s rodiči zahrát na paní doktorku nebo pana doktora. Zakryjte si opatrně jedno oko dlaní a obrázky pojmenujte. Poté oči vystřídejte. Samozřejmě můžete vyšetřit zrak i rodičům.

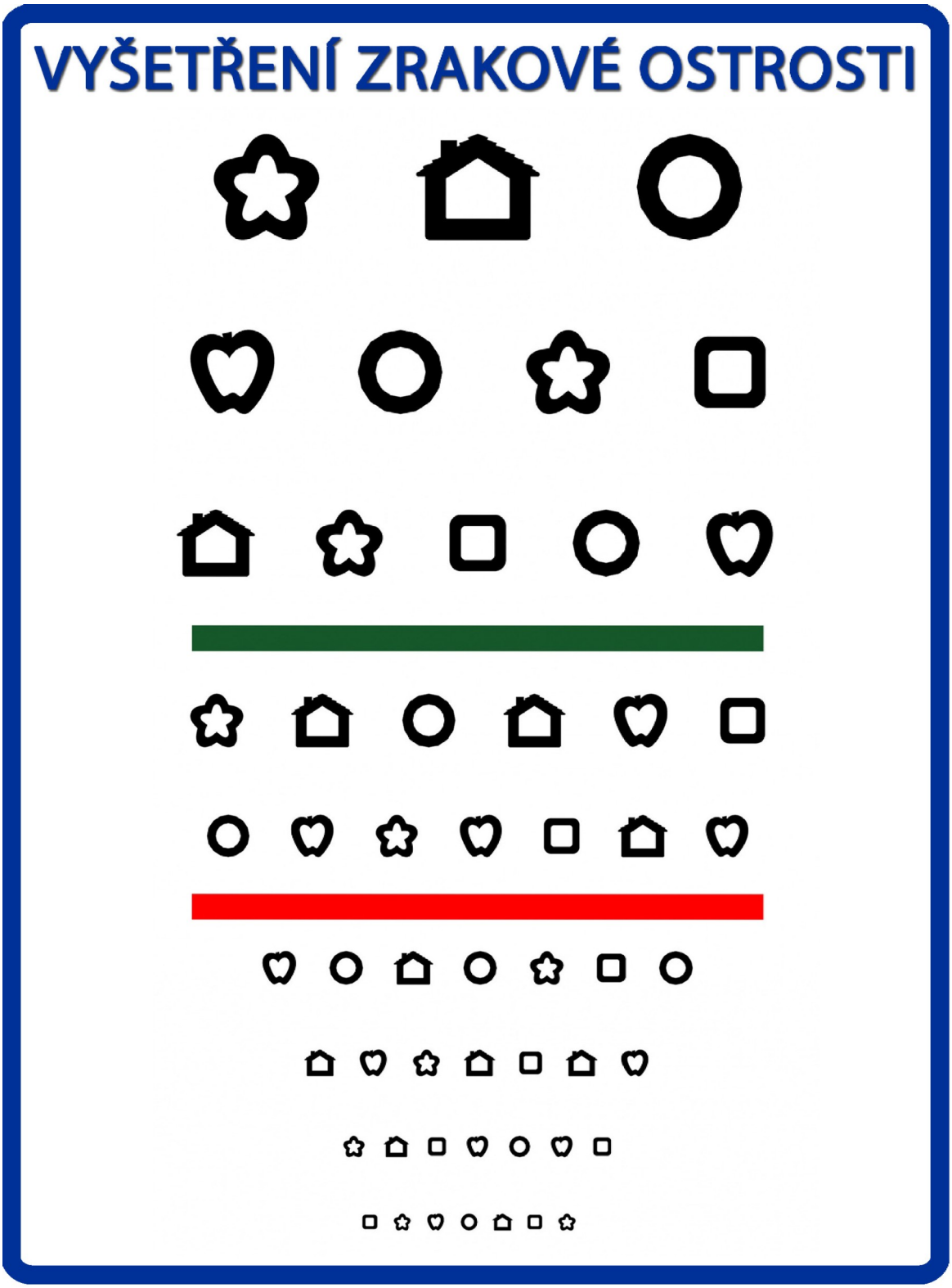

Že bychom tu měli zlého čaroděje, který unesl princeznu?
Úkol k vytisknutí: Najdi 8 rozdílů

SLUCH

- Sluch, to jsou uši.
- Sluch nám pomáhá při komunikaci s ostatními lidmi (když si povídám s kamarády)
- Sluch nás varuje před blížícím se nebezpečím (například, když jede auto), ale také nám umožňuje radovat se třeba z hudby.
- Jsou lidé, kteří neslyší vůbec a o nich se říká, že jsou hluší. Ti většinou ani nemluví, protože řeč nemohli oposlouchat. O těchto lidech se říká, že jsou němí. Zkuste si zakrýt uši? Jaké to je, když nic neslyšíte? Tito lidé se dorozumívají znakovou řečí. Ve školce jsme se pár znakových slov učili, vzpomínáš si?

Znaková řeč – 8 slov - máma, táta, pes, kočka, pták, kolo, vlak, dům
(249) Znakova rec Táňa Medvecká - YouTube

Poznáte zvuky v domácnosti – na konci videa máte řešení
(249) Zvuky domácnosti... poznáte je? - YouTube

Úkol k vytisknutí: Spojte slova, která se rýmují

SLUCH
Rýmy

- **Cíl:** Dítě poznává rýmující se slova. Získává cit pro jazyk.
- **Pro školu:** Rozvoj jazykového citu uplatňovaný při rozvoji podobně znějících slov a zároveň porozumění jejich odlišnému významu. Dítě si uvědomuje drobný rozdíl ve zvuku, ale zásadní rozdíl ve významu.
- **Instrukce:** Najdi dvojice slov, které se rýmují. Spoj rýmy čarou.

VOSA

KRÁVA

TRÁVA

PES

LES

VAJÍČKO

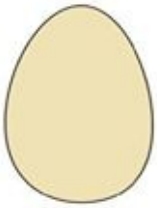

SLUNÍČKO

KOSA

Dobrovolný úkol: Vybarvi počet slabik a řekni, na jakou hlásku zvířátko začíná

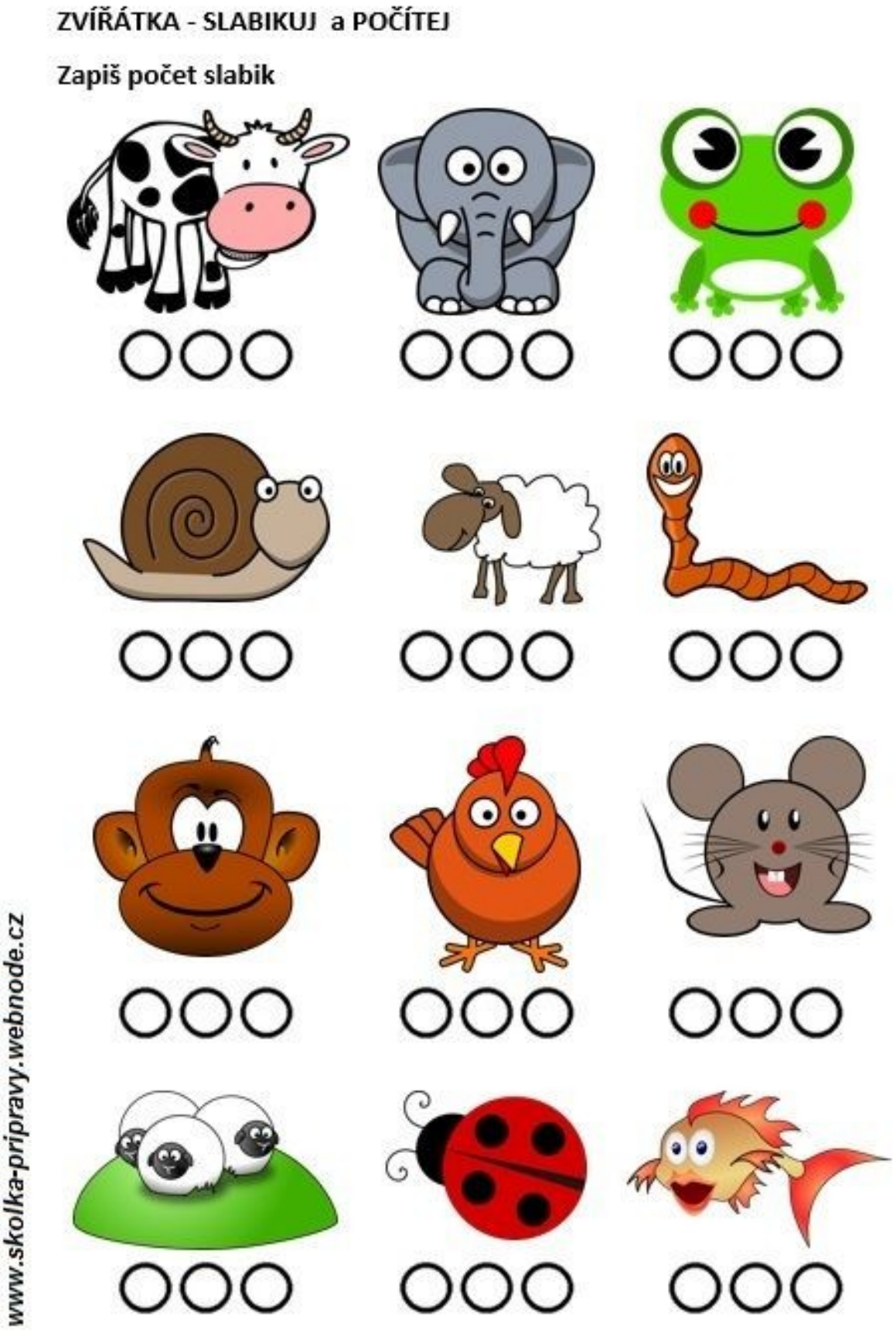

HMAT

- Hmat je důležitý, protože nás upozorňuje na předměty, které by nás mohly poranit (nůž, trn apod.).
- Díky hmatu můžeme mít příjemný pocit, když držíme měkkého medvídka, zabalíme se do chlupaté deky nebo se projdeme po hladké podlaze.
- Ruce má pouze člověk, a tím se liší od zvířat, zvířata mají tlapky, ryby ploutve, ptáci zobák, chobotnice chapadla, hadi nic, slon má chobot.

Pojďte si procvičit ručičky, zkusíme si napodobit zvířátka, předměty ….

šnek - ruka v pěst - ulita, palec - tělo šneka se vysouvá dopředu a ulita se přitáhne po podložce

dalekohled - spojit palec s ostatními prsty (pro obě oči, pro jedno oko)

motýl - spojit palce obou rukou, dlaně křídla

zajíc - pěst, ukazováček a prostředníček natáhnout - uši zajíce

had - celou paží

ryba - natažená dlaň - tělo ryby plave zleva doprava

chůze člověka - ukazováčkem a prostředníčkem po podložce

pavouk - chůze všemi prsty po podložce

Úkol k vytisknutí: Vystřihni zvířátka a nalep do správného sloupce.
Kdo má peří, kůži nebo srst?
Co je hladké, co je hebké a co měkké?

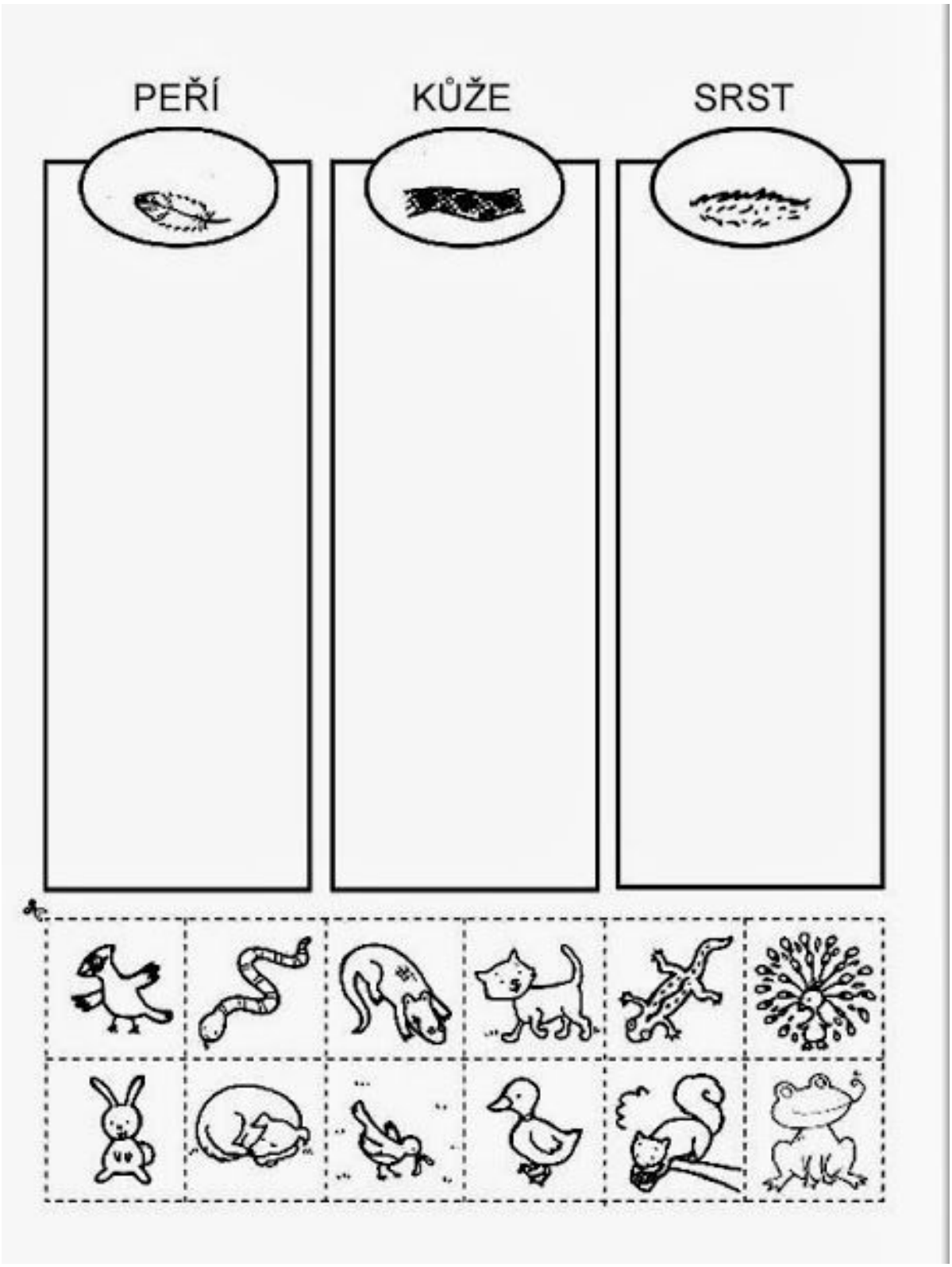

Úkol do domácího sešitu: Obtáhni si dlaně, jednu nakresli veselou - to proto, že je čistá a druhou smutnou – to proto, že je špinavá

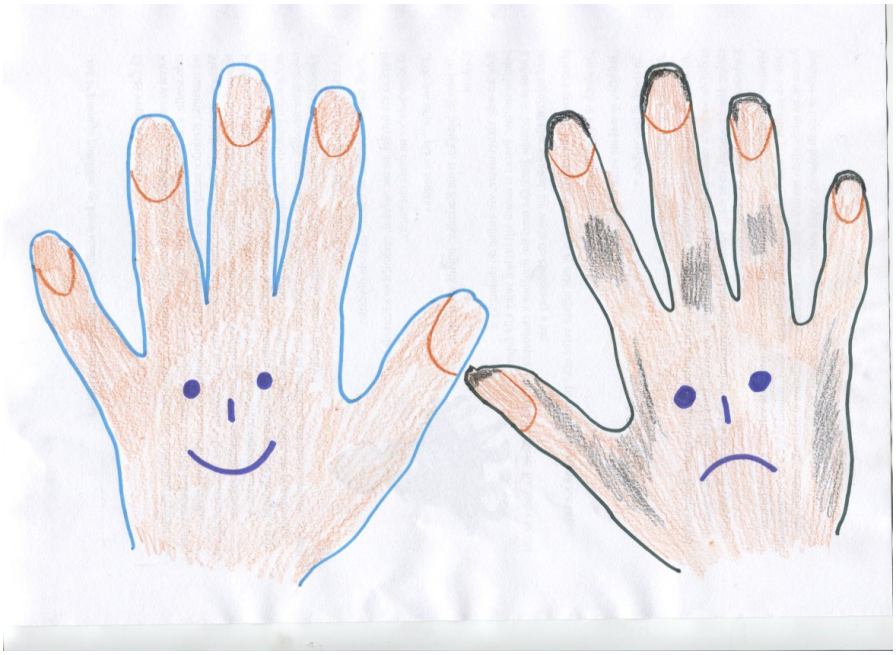

Výtvarné nápady: Pokud chceš, můžeš si vytvořit z obtisku dlaně zvířátko, jestli nemáš barvy, nevadí – dlaň obkresli a následně vybarvi – úkol je dobrovolný.

ČICH A CHUŤ

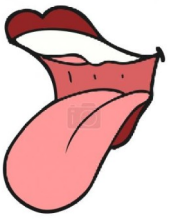

- Čich a chuť fungují současně.
- Čich a chuť nám odhalí, zda je jídlo zkažené.
- Čich nás upozorní na vůni či zápach.
- Chutí poznáme, zda je pokrm sladký, slaný, hořký či kyselý.

Připravte si jazýčky, začínáme.

Pohádka o jazýčku

BYL JEDNOU JEDEN DOMEČEK (přejedeme si rtem po rtech)
A V TOM DOMEČKU BYDLEL JAZÝČEK. (vyplázneme jazyk)
KAŽDÝ DEN VYHLÍŽEL KAMARÁDY. (několikrát za sebou vyplázneme jazyk)
VYLEZL PŘED DVEŘE A DÍVAL SE NA VŠECHNY STRANY. (jazykem pohybujeme napravo, nalevo, nahoru a dolů)
KAMARÁDI PŘIŠLI A ZAKLEPALI NA DVÍŘKA. (klepeme jazykem na horní patro s otevřenou pusou a přidáme zvuk „ddd)
JAKO PRVNÍ PŘIŠLA KOČIČKA. (olizujeme si rty, jako to dělá kočička po dobrém mlíčku)
JAKO DRUHÁ PŘIŠLA KRAVIČKA (pohupujeme jazykem ze strany na stranu)
PŘIKLUSALI KONÍCI, STARÝ I MLADÝ. (jazyk přitlačíme na horní patro a luskáme s ním, nejdříve pomalu, jako starý a pak rychle, jako mladý)
DOKONCE SE I ŠNEK PŘIPLAZIL. (konec jazyka opřeme o dolní zuby a ústa pomalu otevíráme a zavíráme)
KDYŽ SE ZVÍŘÁTKA POTKALA, PUSU SI DALA. (3x pusinka)
POTÉ SI ŠLA POHRÁT. ZAHRÁLA SI FOTBAL, (ústa zavřená a jazyk střídavě tlačíme na jednu a poté na druhou tvář)
POHOUPALA SE NA HOUPAČCE, (pohupujeme jazykem ze strany na stranu)
A ZAHRÁLA SI NA RYBIČKU. (rty našpulíme a děláme rybičku)
KRÁSNĚ SI HRÁLA, KDYŽ TU PŘIŠEL VÍTR. (našpulíme rty, máme zavřená ústa, nadechneme se nosem vydechneme pusou a vyslovujeme hůůůůů)
ZVÍŘÁTKA SE ROZLOUČILA A UTÍKALA DO SVÝCH DOMOVŮ, BYLA MOC UNAVENÁ A TAK SI ŠLA ODPOČINOUT. (zíváme)

Úkol k vytisknutí: Vystřihni čtverečky s bonbónky a nalep vedle sebe dle velikosti. Jakou mají bonbóny chuť?

ŠIKOVNÝ CVRČEK

Ahoj děti, nějak se mi pomíchaly různě velké kartičky s bonbónky.
Pomůžete mi prosím **rozstřihat čtverečky a složit je podle velikosti** vedle sebe?
Můžete začít od nejmenšího bonbónku k největšímu a naopak.
Který bonbónek je největší, a který je nejmenší? Moc vám děkuji. Ludva

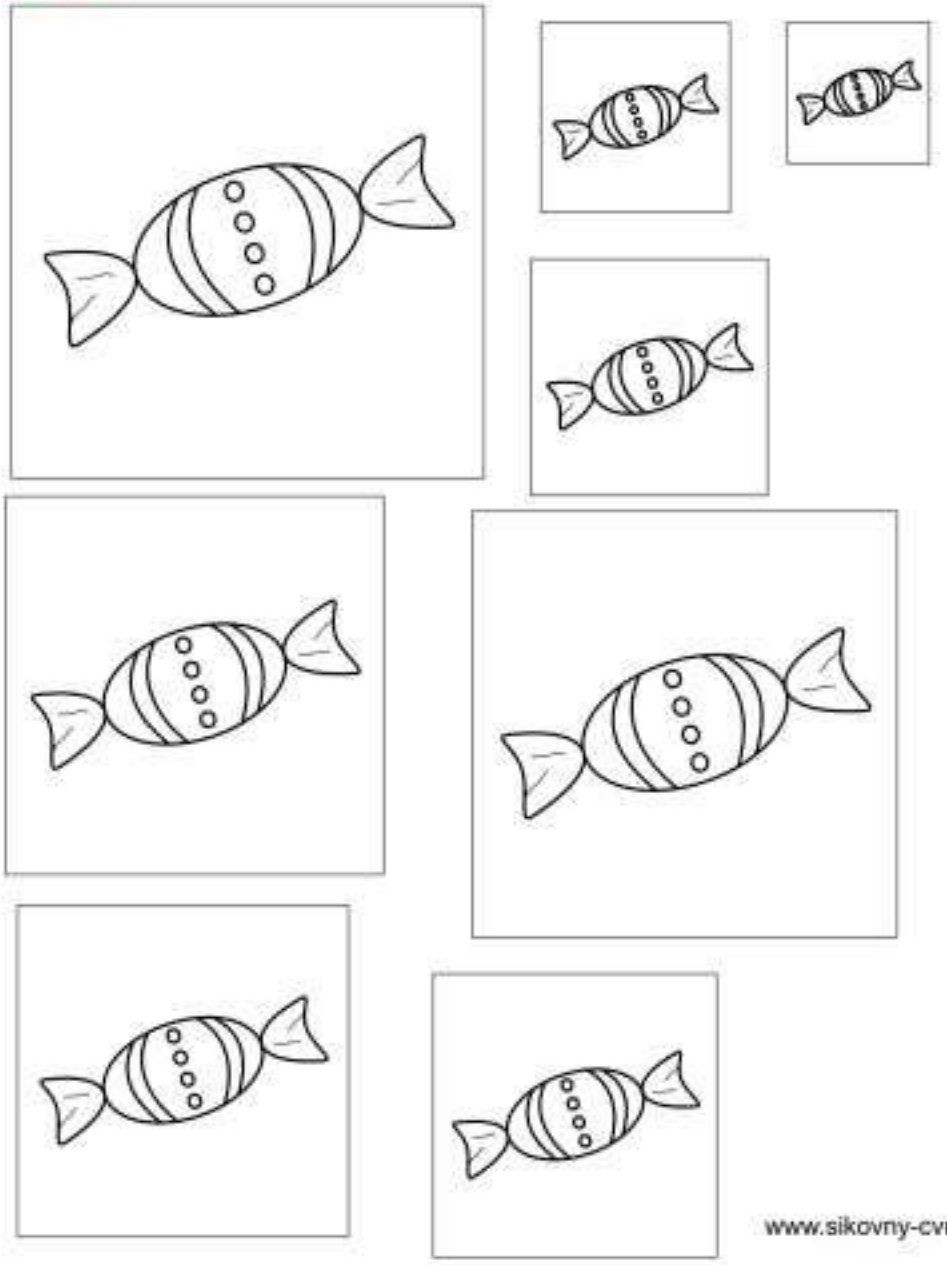

www.sikovny-cvrcek.cz

Písničku „Měla babka čtyři jabka“ všichni známe – zkuste si ji zazpívat

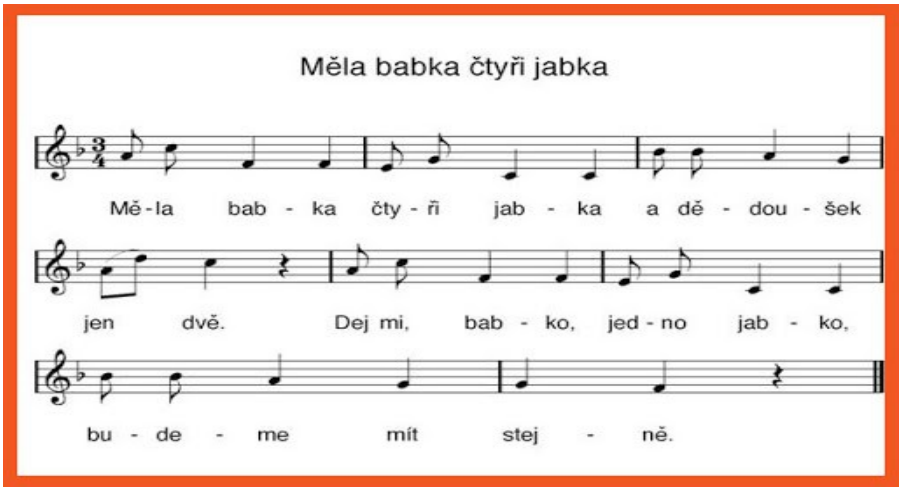

Písnička k poslechu: (253) Měla babka čtyři jabka | Písničky pro děti - YouTube

Uvažuj:

- **Jakou má jablko chuť – je sladké, kyselé, slané nebo hořké? Který ze smyslů potřebujeme, abychom to poznali?**
- **Jablko voní nebo páchne a který ze smyslů nám to prozradí?**
- **Jaký má jablko povrch? Je hladké nebo hrubé? A jak to zjistíme?**
- **Jakou mají jablka barvičku? Kterým nám v tom napoví?**
- **Co myslíte? Vydává jablko nějaké zvuky?**

Přemýšlej: Co musí babička s dědečkem udělat, aby měli stejný počet jablíček?

babička měla jablíčka čtyři 4

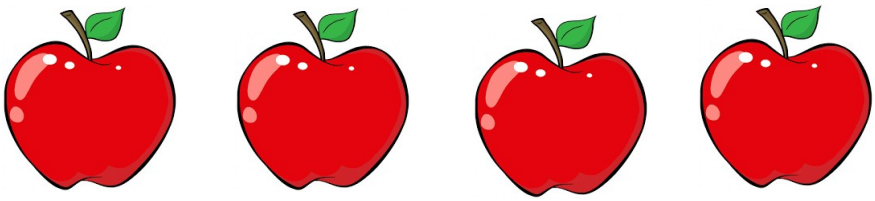

dědeček měl jablíčka dvě 2

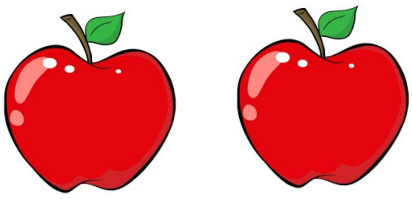

Zdroje:

www.promaminky.cz
www.pinterest.com
www.clanky.rvp.cz
www.fotky-foto.cz
www.amazon.in
www.depositphotos.cz
www.liter.cz
www.carovna-skolka.sk
www.eschovka.cz
www.youtube.com
www.dreamstime.com
www.mshlusovice.cz
www.mslednice.cz
www.sikovny-cvrcek.cz
Lidské tělo – kniha s modelem, nakladatelství Svojtka
Všechno, co musím vědět o lidském těle, nakladatelství Svojtka